

NOTĂ ARHEOLOGICĂ DESPRE O BISERICĂ MEDIEVALĂ DIN VÂRȘEȚ

JOVAN UZELAC , MIODRAG ARALICA

Identificarea monumentului de cult, pe care-l consemnăm cu această ocazia pe harta arheologică a orașului Vârșeț, se datorează unor lucrări edilitare. În cursul lunii septembrie a anului 1979 pe strada Carpatica nr.20 s-au inițiat lucrări de amenajare a unei pivnițe la o locuință privată care au scos la iveală urme arheologice. Cercetările de salvare conduse de Jovan Uzelac au evidențiat existența unei necropole din care s-au cercetat două morminte de inhumatie, parțial distruse și acestea. S-au păstrat nederanjate craniile și partea superioară a corpului, în timp ce oasele picioarelor au fost deranjate de lucrările edilitare. Mormintele au avut o orientare est-vest, cu mici deviații. Ceramica găsită este fragmentară și pe baza facturii poate fi atribuită perioadei medievale. Mormintele aparțin unei necropole mai mari organizată în jurul unei bisericii.

Cercetarea de scurtă durată și într-o suprafață restrânsă n-a putut stabili planul și dimensiunile monumentului. A fost degajată absida semi-circulară a bisericii. (Fig.1-2). Zidul a fost lucrat din piatră legată cu mortar. Singurul reper cronologic îl reprezintă ceramica medievală găsită la degajarea zidurilor și mormintelor. Documentele de cancelarie din sec. XII-XV atestă existența unor biserici și mănăstiri în spațiul actual al orașului Vârșeț¹. Nu se poate face însă o conexiune directă și o delimitare cronologică restrânsă a bisericii și necropolei identificate în anul 1979 datorită caracterului restrâns al cercetării.

NOTE ARCHÉOLOGIQUE SUR UNE ÉGLISE MÉDIÉVALE DE VÂRȘEȚ

Jovan Uzelac ; Miodrag Aralica

L'identification du monument de culte, qu'on le consigne avec cette occasion sur la carte archéologique de la ville de Varsset, est douée à des travaux édilitaires. Au cours du mois de septembre de l'année 1979, dans la rue Carpatica n° 20, se sont initiés des travaux

¹ B. Milleker, *Versecz Szab. Kir. Város története*, Budapesta 1886, p. 48 menționează în hotarul orașului, sub *Kulă*, toponimul *Manastiriște*; Györfy György, *Az Arpád-Kori Magyarországi történeti földrajza*, III, Budapesta, 1987, p. 493.

d'aménagement d'une cave chez un logement privé, qui ont issu des traces archéologiques. Les recherches de sauvetage, conduits par Jovan Uzelac, ont mis en évidence l'existence d'une nécropole, où on a recherché deux tombeaux d'inhumation, partiellement détruits. On a gardé en bon état et sans être dérangés les crânes et la partie supérieure du corp, les os des membres inférieurs étant dérangés par les travaux édilitaires. Les tombeaux ont eu une orientation est-ouest, avec des petites déviations. La céramique trouvée est fragmentaire et, en tenant compte de la fracture, peut-être attribuée à la période médiévale. Les tombeaux appartiennent à une nécropole plus grande organisée autour d'une église.

La recherche de courte durée et sur une surface restreinte n'a pas pu établir le plan et les dimensions du monument. On a dégagé l'abside demicirculaire de l'église (Fig. 1-2). Le mur a été bâti en pierre liée. Le seul repère chronologique est représenté par la céramique médiévale trouvée au dégagement des murailles et des tombeaux. Les documents de chancellerie des XIIe-XVe siècles attestent l'existence des quelques églises et couvents dans l'espace actuel de la ville de Varset. Mais on ne peut faire aucune connexion directe de l'église et de la nécropole identifiées en 1979, à cause du caractère restreint de la recherche.

La liste des figures

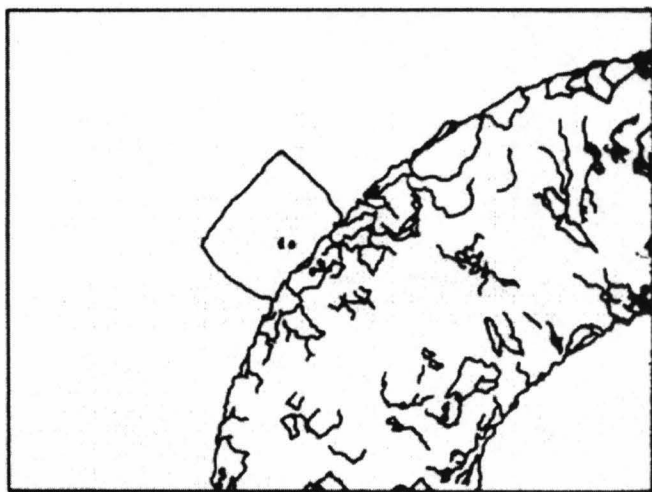
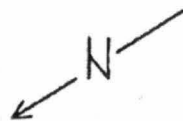
Fig 1e Le plan de l'abside de l' église

Fig 2e Vue de l'abside de l' église

СТАМБЕНА ЗГРАДА РАШИК ПАЗАРА

РАЗМЕРА 1 : 50

РАЗМЕРА 1 : 20

- 1 - 219
- 2 - 130
- 3 - 151
- 4 - 115
- 5 - 120
- 6 - 116
- 7 - 121

Fig. 1. Vârșeț, Karpatska ul. 20. Planul absidei bisericii.

Fig. 2. Vârșeț, *Karpatska ul. 20.* Vedere a absidei bisericii.